

lac. On je i avarijsku obveznicu izdao u svoje ime, a i garant koji je tu obveznicu garantirao izdao je garanciju za špeditera. Sve ovo navodi na zaključak da je špediter, u odnosu prema brodaru, radio u svoje ime. Ukoliko je tuženik namjeravao nastupati u ime svoga komitenta, morao je na to brodaru izričito upozoriti. Budući da to nije učinio, dužan je brodaru isplatiti dio kontribucije koji otpada na teret, a njegova je stvar da se za isplaćeni iznos regresira od svoga komitenta.

Garant koji je garantirao za špeditera u međuvremenu je pao pod stečaj. Brodar je na temelju izdate garancije tužio "ex qualitate" upravitelja stečajne mase. Sudovi su i njega obvezali na isplatu utuženog iznosa solidarno sa špediterom.

Tužitelj je odbijen sa svojim tužbenim zahtjevom za naknadu štete zbog obijesnog parničenja, jer su sudovi stali na stajalište da se tuženik nije obijesno protivio zahtjevu tužbe.

(DMF 1967, str.33)

B.J.

APELACIONI SUD, Aix

Presuda od 25.IV 1966.

Franzoni c/a Cie La
Métropole i Monjo

Špediter - Odgovornost - Primjena prava - Eastara - Krađa od strane špediterovog namještenika - Špediter koji je dobio nalog da otpremi robu ne može se pozivati na primjenu prava o pomorskom prijevozu koje se odnosi na ugovor na temelju charter-partije ako se o takvom ugovoru ne radi - Jednogodišnji zastarni rok iz ugovora o prijevozu stvari morem ne primjenjuje se na štete nastale prije ukrcaja i poslije iskrcaja - Za krađu stvari koja se nalazi na čuvanju kod špeditera, a koju krađu počini njegov namještenik, odgovara špediter iako je krađu namještenik počinio u svom vlastitom interesu i izvan svoga radnog vremena

Jedan francuski državljanin, koji se iz Alžira selio u Francusku, povjerio je na otpremu špediteru svoj automobil. Automobil je bio osiguran. Za vrijeme dok se automobil nalazio kod špeditera čekajući na ukrcaj, njegov šofer, iskorišćujući ončasne nesigurne prilike u Alžiru, ukrao je automobil. Vlasnik tuži svoga osiguratelja za naknadu, a ovaj je uvukao u spor špeditera.

Prvostepeni je sud osiguratelja obvezao da vlasniku automobila nadoknadi štetu, a špeditera da osiguratelju naknadi isplaćenu osigurninu.

Drugostepeni sud je tu presudu potvrdio iz slijedećih bitnih razloga:

Špediter se protivi tužbenom zahtjevu iz tri bitna razloga: iznosi prigovor zastare, zatim okolnost da u vrijeme krađe nije još bio preuzeo automobil, i napokon da je njegov šofer počinio krađu izvan radnog vremena, dakle kad nije bio pod njegovim nadzorom. Sud nije prihvatio ni jedan od ovih prigovora.

Prigovor jednogodišnjeg zastarnog roka špediter obrazlaže pozivom na propise o ugovoru o prijevozu morem. Prena stajalištu suda dolaze u obzir dva propisa: član 433. Trgovačkog zakonika, te Zakon od 1936. Prvi zakon, prema stajalištu suda, ne može doći do primjene jer se on odnosi, u okviru prigovora na koje se poziva špediter, samo na ugovore za koje je izdana čarter-partija, što u ovom sporu nije bio slučaj. Što se tiče drugog zakona on predviđa jednogodišnji zastarni rok samo za štete koje su nastale na brodu od ukrcaja do iskrcaja, a među strankama je nesporno da je šteta nastala prije nego što je automobil bio ukrcan na brod.

Tokom postupka je utvrđeno da je špediter prijavio policiji krađu u kojoj prijavi izričito navodi da je krađu počinio njegov šofer dok se automobil nalazio kod špeditera u pohrani. Sud smatra da je špediter odgovoran za ovu krađu na temelju okolnosti što se automobil nalazio kod njega, i da je krađu počinio njegov šofer. Nije kod toga važna okolnost da je šofer radio u svom interesu i krađu počinio izvan svoga radnog vremena.

(DMF 1967, str. 91)

B.J.

TRGOVAČKI SUD, Marseille

Presuda od 25.II 1966.

Cie d'assurances la Protectrice i drugi
osiguratelji c/a Cie générale transatlantique

Prijevoz stvari morem - Brodarova odgovornost - Nedovoljna ambalaža - Krađa tereta - Nedovoljna ambalaža izjednačena je s vlastitom manom robe - Brodar koji u teretnicu ne